

Страшко Діана Олександрівна
здобувачка вищої освіти
Навчально-наукового інституту
права та інноваційної освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник –
к.ю.н. **Ченік-Трегубенко О.С.**
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ІСТОРІЯ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ

Конституція є основним законом країни, який гарантує кожному громадянину права і свободи, а також визначає політичний устрій держави. Історія української Конституції має глибоке історичне коріння та тяглість, а також свої особливості. Найголовніші з них – український конституціоналізм розвинувся під впливом європейських країн, які першими почали його формувати; заснований на ідеях прав та свобод людини, верховенства права та демократії. Україна може похвалитися багатовіковою історією конституційного процесу. Знаменита Конституція українського гетьмана Пилипа Орлика була опублікована ще в початку XVIII століття – в 1710 році. Документ встановлював права та обов'язки членів Війська запорізького, і за оцінками істориків, став однією з перших європейських конституцій Нового часу. В силу конституція Орлика, однак, так і не вступила [1].

У період Української революції 1917-1921 рр. конституційний процес розпочався відразу після проголошення Першого універсалу Центральної Ради. З розпадом Російської Імперії, Україна отримала шанс на незалежність, яку спробувала реалізувати, в тому числі, і прийняттям власного основного закону. Центральна Рада УНР затвердила Конституцію 29 квітня 1918 року. Цей день, на жаль, став останнім днем існування Центральної Ради – вона була повалена гетьманом Української Держави Павлом Скоропадським. Апарат Скоропадського, в свою чергу, опублікував «Закон про тимчасовий державний устрій України» – установчий документ, в якому закладалися основи української державності[2].

Після утворення у 1922 р. СРСР загальносоюзну Конституцію прийняли в 1924-му. На XI Всеукраїнському з'їзді рад 1929-го оформлено нову Конституцію УРСР. Поки українці через колективізацію, розкуркулення та Голодомор геноцид на практиці знайомилися з тріумфом радянської «демократії», у Кремлі відреагували на подію «величезного історичного значення» – побудову соціалізму в СРСР.

У 1936 р. постала нова, так звана «сталінська», Конституція СРСР, яка законодавчо закріпила перемогу соціалізму. Конституція мала ряд

демократичних новацій (щоправда, суто демагогічних): загальне, рівне і пряме виборче право, таємне голосування, право на працю і відпочинок, матеріальне забезпечення у старості, навіть свобода совісті, слова, друку, зборів і мітингів.

Чергова Конституція УРСР 1937-го р. повторила положення союзного документу, максимально обмеживши повноваження республіканських органів. Після розвінчання культу особи Сталіна відкривалися нові обрії ідеального суспільства. Партійні керманічі розгледіли нові демократичні стандарти, і спочатку в СРСР (жовтень 1977-го), а там і в Україні винайшли рецепт суспільного ідеалу, оформленого в конституції Української РСР 20 квітня 1978 р. Тут тобі і суверенна республіка, і право виходу з СРСР (однак будьякі дії в цьому напрямку майже автоматично кваліфікувалися як зрада Батьківщини – найтяжчий злочин того часу). І «вся влада в Україні належить народові».

Апофеозом «радянської демократії» стала шоста стаття Конституції, яка закріплювала монополію компартії. Багатопартійність у радянській державі до демократичних чеснот не належала. Крах радянської імперії став крахом і основного закону, який, попри всі гучні епітети, узаконував тоталітаризм і був непридатним для побудови правового, демократичного суспільства [3].

Процес творення нової Конституції розпочався із прийняттям Декларації про державний суверенітет 16 липня 1990 р. Справу прискорив розпад СРСР та Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. Конституційна комісія підготувала проект Конституції України. 1992-го року відбулося його всенародне обговорення і 26 жовтня 1993-го вироблено остаточний варіант. У листопаді 1994 р., після дострокових президентських і парламентських виборів нові народні обранці створили ще одну Конституційну комісію. Черговою віхою стало 8 червня 1995-го – день підписання Конституційного Договору між президентом і Верховною Радою про організацію державної влади та місцевого самоврядування на період прийняття нової Конституції України. 27 червня 1996 року Верховна Рада прийняла постанову «Про процедуру розгляду проекту Конституції України в другому читанні». 28 червня 1996 року на ранковому засіданні 5 сесії Верховної Ради України 2 скликання було прийнято Основний закон - першу Конституцію Незалежної української держави. В пам'ять про цю доленосну подію для України щорічно 28 червня святкується державне свято - День Конституції України.

Отже, модемо дійти висновку, що за 21 рік до Конституції України було внесено 6 змін. Востаннє вони були внесені 2 червня 2016 в частині правосуддя. Ще 7 законопроектів про зміни до Конституції були попередньо схвалені, але не прийняті в цілому як закони або ветою Президента, один законопроект не розглядався на наступній сесії після попереднього схвалення.

Бібліографічні посилання:

1. Веніславський Ф.В. Конституційне право України в схемах і таблицях: начальний посібник для студентів вузів та факультетів. Харків: Право. 376 с.
2. Історія конституційного законодавства України: збірник документів. Харків. 2007. 256 с
3. Шемчушенко Ю.С. Конституційні права, свободи і обов'язки людини і громадянина. Київ: Юридична думка. 2008. 252 с.

Сухарєва Анна Олександрівна,
доцент кафедри
адміністративної діяльності поліції,
кандидат юридичних наук
(Одеський державний
університет внутрішніх справ)

МЕДІАЦІЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПОЛІЦІЇ ЯК МЕТОД ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ У ДИТЯЧОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Загальна гуманізація всіх сфер суспільного життя проявляється у відповідних трансформаціях соціально-економічних та правових інституцій. Питання вирішення конфліктних ситуацій у суспільному бутті було, є і буде актуальним у людській спільноті, що пов'язане з природою особистості. До того ж ступінь долучення до вирішення конфліктів безпосередньо суспільства через механізми законотворчої, виконавчої чи судової влади за період існування людства набував відповідних змін.

Для України класичною процедурою розгляду спорів та конфліктів є судовий процес або судочинство в залежності від юрисдикції таких справ. Останнім здобутком у цій сфері є унормування медіаційної процедури в якості самодостатньої конструкції врегулювання спору без участі третіх осіб.

Органи Національної поліції України як представники державної влади покликані забезпечувати та захищати права та інтереси громадян України не залежно від їх віку, матеріального становища, релігійних переконань, расової чи статевої приналежності. Тому, як одним із методів вирішення конфліктів в діяльності органів поліції, серед громадян є медіація. Особливого значення набуває впровадження медіації в діяльності працівників ювенальної превенції з метою профілактики вчинення правопорушень серед підлітків.

Серед вчених, які в тій чи іншій мірі здійснювали дослідження природи медіації необхідно відзначити таких як: П. Бартусяк, Л. Бурова, Л. Галупова, Г. Гончарова, Н. Мазаракі, А. Новосад, Г. Огречук, О. Сенік, О. Спектор, Т. Шинкар, Т. Цувіна, В. Яковлев, І. Ясиновський та інші. Однак, наведені дослідження розглядали місце медіації посеред інших альтернативних форм врегулювання спору чи були присвячені її використанню при врегулюванні конфлікту у площині відповідних публічних чи приватних взаємин, як-то